

Évente mintegy hatezer ízületi protézist ültetnek be hazánkban

Világszínvonalú a vásárhelyi vápa

A hódmezővásárhelyi Protetím Kft. világszínvonalú humánizületi protéziseket gyárt. Az igazgató-tulajdonos Juhász Imréről azt mondják, ha van száz forintja, nem magára költi, hanem gépbe fekteti.

Eljutottunk már odáig, vápa szavunk buktató kérdés lehetne akármelyik vetélkedőn. Akkor is, ha a talán mindenki által ismert Egri csillagok első lapján is olvasható: A víz egy vápában ... tavacsává szélesült. Rávezető kérdésként előjöhethetne az ács szakma, és minden más, ahol humoralat létezik. Hogy testünkben hány van belőle, megszámlálni se próbálom, pedig a vásárhelyi vápa izületeink pótlására született, és napról napra tökéletesedik.

Kötelező a tízes

Két nevet említek, de egyiküket se akarom még szentté avatni. A hitelesség többet követelne, mert a tudomány morzsáinak összehordásához sok-sok hangyára van szükség, mensenek föl olvasóim – és az érdekeltek –, hogy most mindnyájukról szóljak. *Dr. Mészáros Tamás*, a szegedi klinika ortopédprofesszora gimnazista korában mérnök akart lenni. Vonzódása a műszaki dolgokhoz innen eredeztethető, és elbetegedett izületeink sikeres gyógyításában naponta kamatozik. *Juhász Imre* pedig géplakatos iparosként csöppent bele a gyógyító tudomány áldozatos kiszolgálásába. Azonnal említenem kell a hajdani mérleggyár osztódásából létrejött másik vásárhelyi céget is, amelyik szintén izületi protézisek gyártására rendezkedett be, de mivel annak idején említhettem már, helyhiány miatt most kihagynám őket.

Igaz, valamikor a Juhász-féle céggel is ismerkedhettem, de most azért kéredektem be hozzájuk, hogy arról a bizonyos vásárhelyi vápáról megtudhassak valamit. Zsombón, a népfőiskolán hallhattunk Mészáros professzortól egy nagyszerű előadást, megmutatván műtője majdnem teljes „szerszámkészletét”, de az csak arra biztatott, hogy alkalmad-

Ilyen esztergagépeken készülnek a protézisek

tán személyesen is eljuthassak ide. Látni szerettem volna, miből lesz a cserebogár.

Anyánk-apánk, amikor összeforrott szerelemben megalkottak bennünket, biztosan nem gondolt arra, hogy izületeink idővel kophatnak, de tény, csontjaink sokféle csatlakozásánál lényeges változások is történhetnek. Nálunk a hetvenes években kezdődött a protézisek kora. Külföldről szereztek be a hozzávalót, iszonyatosan drágán. Az egész országra talán 15-20 jutott, ezt kellett hater beültetést végeznek, de ez is több lehetne, ha a rászorulókat oldalról nézzük. Nem érdemes a számokkal dobálózni, leghamarabb azok felejtődnek el bennünk, de annyit még le kell írunk, hogy a hatezer körülbelül ezeröt-száz Juhász-gyártmány. Egy másik nagyhírű professzortól maradt meg bennem a gondolat: nekünk nem szabad kilen-

cest se lőnünk. Azt hiszem, kölcsönként elkérhetjük ezt a parancsot ide is. A műtők világára is, meg a műhelyekére is. Kötelező a tízes.

Patikatisztaság és csend

A sokféle izületből emeljünk ki tanpéldának egyet, a csípőprotézist. Gömb a feje, mint az eredeti csontnak, és hozzá illő vápában – nevezzük horpadásnak – mozog. A gömb rozsdamentes acélból készül, és sokáig ilyen volt a vápa is, ha azt is pótolni kellett. Lehetett volna műanyagból is, de ha elkezd ott benn morzsálódni, az Isten irgalmazzon a betegnek. Kellett az az ember, aki belelát a vegyészek konyháiba is, és lépésről lépésre haladva kialakult az a konstruktőr csoport, amelyik úgy meg tudja „patkolni” a vápát, természetesen belülről, hogy lényegesen tovább tart, mintha fémből készülne az is. Itt természetesen nem csupán a kopás szerepel elhasználódá-

si tényezőként, de a kilazulás réme is fenyeget. A polietilénből készült vápa, megfelelő fémszállal ellátva – hogy röntgen-fölvételen is meg lehessen látni – jobban is rögzíthető.

A plazma-immerziós eljárás vezetett el ide. Ne kérdezze senki, mi is lenne az, mert nem biztos, hogy minden részletét el tudnánk magyarázni. Mindenestre most is tettünk egy rövid sétát a műhelyek birodalmába, és egyik ámulatból a másikba estünk. Patikatisztaság mindenhol, legyen ez az első, amit megjegyzünk. Irodában és „műhelyben” egyaránt. Harapni lehet a csöndet, ez meg a második. Alkotni csak így lehet. Az egykori üzemi művelődési háznak talán nagyterme lehetett az, ahol példás rendben sorakoznak a mindenféle esztergagépek, de lóti-futi embert egyet se látunk. Nem dolgoznának? Többnyire ülnek, és nagyon figyelnek. Céla tar-

A szerző felvétele

tanak. Nekik se szabad kilencest se lőnük.

Nehéz lenne összeszámlálni

Két kísérőm szavaiból rakhatom össze mostani tudományomat. A Juhász Imre és Lányai PROTETIM Orvosi Műszer-gyártó Kft. és a másik cég, a Metrimed jóvoltából sikerült elérni, hogy a műtét orvosának a tálcáján mindenféle méretű pótlakréssz megtalálható. Nem a protézishez kell keresniük a beteget, mint régen, nem is kell erőszakosan beleerőltetni a más méretűt, kéznél van a legmegfelelőbb.

A teljes névben szereplő „Lányai” külön magyarázatra szorul. Juhász Imre egyik lánya a bajai tanítóképzőben végzett, a másik meg a kecskeméti. Szerintem a gyermeknevelés legáldozatosabb válfaját, a szinte idomítással is fölerőt választották hivatásuknak, és mégis itt kötöttek ki. Az öregátkosban az ilyen összefonódásokat összeférhetetlenségnek bélyegezték volna, és a dinasztiakepződés veszedelmétől rettegetve kézzel-lábbal tiltották, most viszont a legtermészetesebb. Folytassa a gyermek, amit apja vagy anyja elkezdett. A géplakatosból lett üzemtulajdonos legnagyobb segítségére talán a piackutatásban lehetnek.

Említettem már, a mostani világszínvonal legelején áll a vásárhelyi vápa. Tervezői, minőségellenőrzési laboratóriumai, művezetői, „munkásai” az élvonalból valók. Hódmezővásárhely és környéke adja valamennyit. Ha én egyszer végigbogarászhatnám, hogyan lesznek napjainkban az egykori legnagyobb parasztváros gyermekeiből a műszakilag legképzettebb valakik, azt hiszem, vaskos és szép kötet telne ki abból is. Mások figyelmébe ajánlom.

Még egy gondolat, zárásként. Nagyon lényeges. Vállalkozóink sokaságának lehetne példa. Mészáros Tamás mondja Juhász Imréről: ha van száz forintja, nem magára költi, hanem gépbe fekteti be.

Azt is nehéz lenne összeszámlálni, hány milliárdra rúgna a Juhász-birodalom.

HORVÁTH DEZSŐ

A megyei közgyűlés a miniszterelnöknél lobbizna az ügyben

Szentesre akarják a légimentő-bázist

A Csongrád megyei önkormányzat vezetése azt szeretné elérni, hogy ne Szegeden, hanem – az eredeti terv szerint – Szentesen legyen a dél-alföldi légimentő-bázis. A megyei közgyűlés mai rendkívüli ülésén tárgyal a mentőhelikopter-központról. Ha a testület elfogadja Sándor Attila alelnök előterjesztését, akkor levelet írnak az ügyben Gyurcsány Ferenc miniszterelnöknek.

A Csongrád Megyei Közgyűlés mai rendkívüli ülésén tárgyalja a dél-alföldi mentőhelikopter-központ ügyét. A megyei önkormányzat vezetése azt szeretné, ha Szentesre kerülne a bázis. Sándor Attila alelnök úgy fogalmazott: az esélyegyenlőséggel, az egyenlő hozzáférés elvével és az egészségügyi sürgősségi szakmai elvekkel ellentétesnek tartják, hogy a régió légimentő-bázisát az Egészségügyi Minisztérium és az Ország-

os Mentőszolgálat (OMSZ) Szegeden, és nem Szentesen kívánja megvalósítani. Ha elfogadják a megyei képviselők a határozati javaslatot, akkor a közgyűlés kezdeményezni fogja Gyurcsány Ferenc miniszterelnöknél, hogy Szentesen alakítsák ki a légi mentés dél-alföldi centrumát.

Korábban beszámoltunk arról, hogy Szirbik Imre szentesi polgármester még 2007 januárjában írta alá a megállapodást a

Légimentő Kht. vezetőjével, Túri Péterrel arról, hogy az önkormányzat a vásárhelyi úti repülőtér mellett biztosít területet a helikopterbázis kialakítására. A megyei közgyűlés még az előző ciklusban elkülönített forrást arra, hogy a szentesi Dr. Bugyi István Kórháznál megépülhessen a leszállópálya a helikopternek. Már a jogerős építési engedélyt is megkapták a bázis létesítésére, amikor április végén derült égből villámcsapásként jött a hír: a szaktárca és az OMSZ úgy döntött, hogy Szentes helyett Szegeden lesz a légi mentők központja.

Akkor Túri Péter úgy nyilatkozott, hogy a megyeszékhely repülőtere alkalmatlan a légi mentésre. Elmondta: Szeged földrajzi fekvésénél fogva nem képes arra, hogy onnan lássák el Délkelet-Magyarország jelentős részét, inkább főként a határon túli területekre tudnak odaérni az elvárható 15 percen belül. Szentes mellett szól, hogy a szomszédos megyék jó részét rövid idő alatt megközelíthetik a gépek. Az országban jelenleg hat helyen működik légimentő-központ. Túri elmondása szerint ha Szegeden nyílna meg a hetedik, akkor hazánk 80 százalékát fedné le a Légimentő Kht., míg szentesi központ esetén a 96 százalékát.

Feltehetőleg ezeket az érveket is felsorakoztatják majd a megyei képviselők a miniszterelnöknek címzett beadványban, amennyiben zöld utat kap az előterjesztés a mai közgyűlésben.

B. I.

Szentesről a helikopteres mentés szempontjából sokkal jobban le lenne fedve az ország

Fotó: Segesvári Csaba

Mindenki más miatt félti az autóját

Újdonság

Új Allianz Casco. Variációk igényre szabottan.* Ön mitől tart leginkább? Jégesőtől, koccanástól, lopástól? Vagy éppen attól, hogy egy reggel megrongálva találja az autóját? Esetleg mindegyiktől? Nem lehetünk egyformák, ezért az új Allianz Casco személyre szabott megoldást kínál. www.allianz.hu

Allianz. Pénzügyi megoldások A-tól Z-ig

Allianz

*Kérjük, a részletekről érdeklődjön honlapunkon vagy telefonos ügyfélszolgálatunknál, a 06-40-421-421-es számon.